

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Δ/ση : Πανεπιστημίου 30
Πληροφορίες : Α. Κυπριάδου – Ν. Κορέντζελου
Τηλ. : 210 368 8207 - 210 727 7711
Email : dir-education@uoa.gr, nkorentzelou@uoa.gr

Αθήνα, 1.11.2018

Προς:

1. Τους Προέδρους των Τμημάτων του ΕΚΠΑ
2. Τα Όργανα Διοίκησης των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ

Κοιν. :

1. Τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας
2. Τη Διεύθυνση Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ

Θέμα : Λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 έως 45 του Ν. 4485/2017

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ΄ του Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» επήλθαν ουσιαστικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της οργάνωσης και λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Για την ορθή και ενιαία εφαρμογή των διατάξεων του ως άνω νόμου, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν περαιτέρω οι διαδικασίες, τις οποίες τα όργανα διοίκησης των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, αλλά και οι λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Ιδρύματός μας θα ακολουθήσουν από το ακαδημαϊκό έτος 2018 και εφεξής. Στα ακόλουθα κεφάλαια της παρούσας εγκυκλίου παρέχονται διευκρινίσεις τόσο για τα ακαδημαϊκά, όσο και για τα διαχειριστικά ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ι. Απαιτούμενες ενέργειες των οργάνων διοίκησης των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)

Α. Ορισμός Διευθυντών και Αναπληρωτών αυτών – Μελών Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.)

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 31 του Ν. 4485/2017 ορίστηκε ότι: «Ο Διευθυντής κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.), είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής».

Η Συνέλευση με απόφασή της ορίζει τον Διευθυντή και τον Αναπληρωτή Διευθυντή του κάθε Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ως Διευθυντής δύναται να οριστεί μέλος ΔΕΠ στη βαθμίδα του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή και η διάρκεια θητείας αυτών ορίζεται στα δύο έτη και δεν δύναται να έχει περισσότερες από δύο συνεχόμενες θητείες. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής εκτελεί χρέη Διευθυντή σε περίπτωση πρόσκαιρης απουσίας ή κωλύματος του Διευθυντή. Σημειώνεται ότι ο Διευθυντής κατά τη διάρκεια της θητείας του δεν μπορεί να τελεί σε επιστημονική άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4009/2011, όπως ισχύει.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της **παρ. 5 του άρθρου 31 του Ν. 4485/2017** ορίστηκε ότι : «*Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος*».

Η Συνέλευση με απόφασή της ορίζει τη σύνθεση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η Σ.Ε. είναι πενταμελής και έχει διετή θητεία. Χρέη Προέδρου της Σ.Ε. εκτελεί ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.. Η Συνέλευση με απόφασή της δύναται να μεταβιβάζει αρμοδιότητές της στη Σ.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ..

Ο Πρόεδρος κάθε Τμήματος, μετά την ολοκλήρωση του ορισμού των μονομελών και της συγκρότησης των συλλογικών οργάνων διοίκησης των Π.Μ.Σ., αποστέλλει υπηρεσιακώς στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας :

- α)** τις αποφάσεις της Συνέλευσης για τον ορισμό των Διευθυντών και Αναπληρωτών Διευθυντών,
- β)** τις αποφάσεις της Συνέλευσης για τη σύνθεση και συγκρότηση της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. του Τμήματος και
- γ)** τις αποφάσεις της Συνέλευσης για τον ορισμό μελών ΔΕΠ του Τμήματος, ως μελών Ε.Δ.Ε. των Δ.Π.Μ.Σ., τη διοικητική υποστήριξη των οποίων έχει άλλο Α.Ε.Ι..

Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ., (Δ.Π.Μ.Σ) συγκροτείται Ειδική Διατμηματική Επιτροπή ή Ειδική Διδρυματική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π ή από εννέα (9) μέλη Δ.Ε.Π αντίστοιχα, κατ' αναλογία του αριθμού των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ.. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που θα συμμετάσχουν στην Ε.Δ.Ε. ενός Δ.Π.Μ.Σ. ορίζονται με απόφαση των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων

Τμημάτων και έχουν διετή θητεία, ενώ στην Ε.Δ.Ε. συμμετέχουν και δύο (2) εκπρόσωποι των φοιτητών του μεταπτυχιακού προγράμματος με ετήσια θητεία.

Σε περίπτωση Δ.Π.Μ.Σ., ο Πρόεδρος αυτού οφείλει να αποστείλει υπηρεσιακά προς τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας :

α) τις αποφάσεις των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων σύμφωνα με τις οποίες ορίστηκαν τα Μέλη ΔΕΠ που συγκροτούν την Ε.Δ.Ε.,

β) την απόφαση της Ε.Δ.Ε. για τον ορισμό του Διευθυντή και του αναπληρωτή αυτού και

γ) την απόφαση της Ε.Δ.Ε. για τη σύνθεση και τη συγκρότηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Ο Πρόεδρος ενός Τμήματος ή μιας Ε.Δ.Ε. δύναται να οριστεί Διευθυντής ενός Π.Μ.Σ. ή Δ.Π.Μ.Σ. αντίστοιχα. Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος της Ε.Δ.Ε. δεν ταυτίζεται με τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ., ο Πρόεδρος δεν μπορεί να είναι μέλος της Σ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ..

Τα μέλη των συλλογικών οργάνων διοίκησης ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Συνέλευση, Ε.Δ.Ε., Σ.Ε.) δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβής ή αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους σε αυτά. Αντίστοιχα, ο Διευθυντής και ο αναπληρωτής του δεν δικαιούνται αμοιβής ούτε για την ιδιότητά τους, ούτε για το διοικητικό τους έργο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 31 του Ν. 4485/2017.

B. Διαδικασία ανάθεσης διδακτικού έργου

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 παρ. 3 του Ν. 4485/2017 ορίστηκε ότι: «*Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες: α)...β)... γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. [...] Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί η Ειδική Διατμηματική ή Διδρυματική Επιτροπή*».

Σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, αρμόδιο όργανο για την κατανομή του διδακτικού έργου και την επιλογή του διδακτικού προσωπικού είναι η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή σε περίπτωση διατμηματικού μεταπτυχιακού ή η Ειδική Διδρυματική Επιτροπή σε περίπτωση διδρυματικού μεταπτυχιακού. Για τη λήψη της εν λόγω απόφασης από το αρμόδιο όργανο απαιτείται εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. ή του Δ.Π.Μ.Σ., έπειτα από σχετική πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, η οποία θα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία, όπως αυτά ορίζονται στην επόμενη παράγραφο.

Η απόφαση του αρμοδίου οργάνου για την κατανομή του διδακτικού έργου θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντα,

β) την ιδιότητα του διδάσκοντα (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, διδάσκων σύμφωνα με το Π.Δ. 407/1980, ακαδημαϊκός υπότροφος που έχει επιλεγεί για διδακτικό έργο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 παρ. 7 του ν. 4009/2011, όπως ισχύει, αφυπηρητήσας Καθηγητής του Τμήματος, εξωτερικός συνεργάτης ως έκτακτο διδακτικό προσωπικό),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο,

ε) εάν η διδασκαλία κάθε μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου θα παρασχεθεί με αμοιβή ή χωρίς.

Σημειώνεται ότι η απόφαση της Συνέλευσης για την ανάθεση διδακτικού έργου στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών θα πρέπει να περιλαμβάνει αντίστοιχα τα απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία, προκειμένου να είναι εφικτό να καταγράφεται το σύνολο των διδακτικών ωρών ανά διδάσκοντα.

Η απόφαση του αρμοδίου οργάνου (Συνέλευση ή Ε.Δ.Ε.) για την κατανομή του διδακτικού έργου θα πρέπει να λαμβάνεται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, τόσο για το χειμερινό, όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα πρέπει να λαμβάνεται υποχρεωτικά πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Η ως άνω απόφαση δύναται να τροποποιείται εν τω μέσω του ακαδημαϊκού έτους, υπό την προϋπόθεση ότι αιτιολογείται η αναγκαιότητα τροποποίησής της (π.χ. ύπαρξη κωλύματος ή αδυναμίας άσκησης των καθηκόντων από μέρους των διδασκόντων ή ύπαρξη απρόβλεπτων καταστάσεων ή γεγονότων ανωτέρας βίας).

Σε περίπτωση Δ.Π.Μ.Σ., ο Διευθυντής αυτού οφείλει να κοινοποιήσει την απόφαση της Ε.Δ.Ε. για την κατανομή του διδακτικού έργου στη Γραμματεία των συμμετεχόντων Τμημάτων του Ιδρύματος ή άλλων Ιδρυμάτων.

Τα Μέλη ΔΕΠ στα οποία ανατίθεται διδακτικό έργο στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων Π.Μ.Σ. ή Δ.Π.Μ.Σ. άλλου Τμήματος του Ιδρύματός μας ή άλλου Α.Ε.Ι., οφείλουν να ενημερώσουν εγγράφως τον Πρόεδρο του Τμήματός τους για την εν λόγω ανάθεση διδασκαλίας, καθώς και για το εάν αυτή θα είναι αμειβόμενη. Εν συνεχεία, η Γραμματεία του Τμήματος θα αναζητήσει υπηρεσιακώς την απόφαση της ανάθεσης διδασκαλίας από το αντίστοιχο Τμήμα του Ιδρύματος ή άλλου Α.Ε.Ι..

Σύμφωνα με τις **παρ. 1 και 2 του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017 ορίστηκε** ότι: «1. Οι διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α` 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α` 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011. Σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ., τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) των διδασκόντων προέρχεται από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α` 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α` 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Όλοι οι διδάσκοντες πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. 2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η Συνέλευση του Τμήματος αξιολογεί τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. σε διδακτικό προσωπικό και, εφόσον τα υφιστάμενα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. και οι διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α` 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α` 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, δεν επαρκούν, με αιτιολογημένη απόφασή της αποφασίζει την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ιδίου Α.Ε.Ι. ή την πρόσκληση μελών Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α` 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις».

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η Συνέλευση ή η Ε.Δ.Ε. κατά την ανάθεση της διδασκαλίας οφείλει υποχρεωτικά να ελέγχει την τήρηση των ως άνω προϋποθέσεων, και συγκεκριμένα ότι κατ' ελάχιστον το 60% των διδασκόντων, και αντίστοιχα το 80% των διδασκόντων σε περίπτωση Δ.Π.Μ.Σ., προέρχεται από μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, διδάσκοντες του Π.Δ. 407/1980, ακαδημαϊκούς υποτρόφους και αφυπηρετήσαντες Καθηγητές του Τμήματος.

Αντίστοιχα, η Συνέλευση, σε περίπτωση ανάθεσης διδακτικού έργου σε εξωτερικούς συνεργάτες, οφείλει να αιτιολογεί ειδικώς και επαρκώς ότι οι υπάρχουσες κατηγορίες διδακτικού προσωπικού του Ιδρύματος δεν καλύπτουν το εν λόγω γνωστικό αντικείμενο του προς ανάθεση μαθήματος και γι' αυτό απαιτείται η ανάθεσή του σε εξωτερικό συνεργάτη, ο οποίος θα πρέπει κατ' ελάχιστον να είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Η υποχρέωση κατοχής διδακτορικού διπλώματος κάμπτεται αποκλειστικά και μόνο σε περιπτώσεις που το αντικείμενο της προς ανάθεση διδασκαλίας είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 101 του Ν. 4547/2018 και του ισχύοντος Κανονισμού του Ιδρύματός μας, οι Επισκέπτες Καθηγητές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι προσλαμβάνονται στο Τμήμα ως πλήρους ή μερικής απασχόλησης διδακτικό προσωπικό για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών ανήκουν στις κατηγορίες του διδακτικού προσωπικού που ανήκουν στο ποσοστό του 60% ή του 80% αντίστοιχα.

Οι ως άνω αποφάσεις της Συνέλευσης ή της Ε.Δ.Ε. για την κατανομή του διδακτικού έργου θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα πρακτικά της συνεδρίασής της. Ακριβή αντίγραφα των ως άνω πρακτικών θα υπογράφονται από τον Πρόεδρο της Συνέλευσης ή της Ε.Δ.Ε. και θα κοινοποιούνται υπηρεσιακώς μέσω της Γραμματείας κάθε Τμήματος στη Διεύθυνση Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ.

Αντίστοιχα σύμφωνα με την **παρ. 5 του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017** ορίστηκε ότι : *«Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., καλούνται από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένοι επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.. Η πρόσκληση επισκέπτη από την αλλοδαπή πραγματοποιείται μόνον εφόσον του ανατίθεται διδασκαλία, με τη διαδικασία και όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, κατά τα ισχύοντα για την ανάθεση διδασκαλίας στα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος. Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει εφόσον ο καλούμενος διδάσκει εθελοντικά, χωρίς αμοιβή, αποζημίωση ή άλλη οικονομική απολαβή πλην των οδοιπορικών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου του ν. 4336/2015.»*

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η Συνέλευση ή η Ε.Δ.Ε. δύναται με απόφασή της, έπειτα από σχετική εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., να προσκαλεί ως επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες με προσόντα Καθηγητή ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ. για να καλύψουν μέρος των εκπαιδευτικών αναγκών του. Εφόσον οι επισκέπτες αμείβονται, η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να φέρει όλα τα στοιχεία που φέρει και η απόφαση για την ανάθεση διδασκαλίας, αλλά και το ύψος της αμοιβής που θα λάβουν για την εν λόγω διδασκαλία.

Γ. Διαδικασία εγγραφής φοιτητών σε ένα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η επιλογή των φοιτητών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4485/2017 και του ισχύοντος Κανονισμού κάθε Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Μετά την ολοκλήρωση της επιλογής των υποψηφίων από το αρμόδιο όργανο του ΠΜΣ (Συνέλευση ή Ε.Δ.Ε.), οι επιτυχόντες υποψήφιοι καλούνται να εγγραφούν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, προσκομίζοντας τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης του ΠΜΣ και του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Απαγορεύεται ρητώς να ζητείται η καταβολή τέλους για την εξέταση των δικαιολογητικών των υποψηφίων του Π.Μ.Σ., αλλά και η καταβολή μέρους ή του συνόλου των τελών φοίτησης πριν την επιλογή αυτών από το αρμόδιο όργανο του Π.Μ.Σ.. Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση

της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών από το αρμόδιο όργανο του ΠΜΣ, σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τις διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού του. Αντίστοιχα, η καταβολή των τελών φοίτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές που υποβάλλουν αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

Οι φοιτητές, οι οποίοι έχουν γίνει αποδεκτοί σε ένα Π.Μ.Σ., και θεωρούν ότι πληρούν τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 4485/2017 και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας με αριθμ. 131757/Ζ1 Απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, οφείλουν μετά την ενημέρωσή τους ότι έγιναν αποδεκτοί στο Π.Μ.Σ. να υποβάλλουν αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης, η οποία θα συνοδεύεται απαραίτητως από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 5 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης. Η υποβολή των αιτήσεων και των συνοδευόμενων με αυτή δικαιολογητικών θα πραγματοποιείται εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία που ενημερώθηκε ο κάθε φοιτητής για την επιλογή του. Η απόφαση της αρμόδιας επιτροπής για την αποδοχή ή μη των αιτήσεων των φοιτητών για την απαλλαγή τους από τα τέλη φοίτησης θα εκδίδεται το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία υποβολής αυτών και θα κοινοποιείται στον αιτούντα. Τυχόν απορριπτική απόφαση θα πρέπει να είναι ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένη σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Σε περίπτωση απόρριψης της σχετικής αίτησης, ο φοιτητής οφείλει να καταβάλλει τα τέλη φοίτησης σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης ίδρυσης του ΠΜΣ και του ισχύοντος Κανονισμού.

Μετά την ολοκλήρωση της εγγραφής φοιτητών και της διαδικασίας απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε ποσοστό μέχρι 30% επί του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισήχθησαν σε κάθε Π.Μ.Σ., ο Διευθυντής κάθε Π.Μ.Σ. οφείλει να αποστείλει προς τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας βεβαίωση η οποία θα αναφέρει τα ακόλουθα στοιχεία :

- τον ακριβή αριθμό των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών ανά ειδικευση,
- τον ακριβή αριθμό των φοιτητών που απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης ανά ειδικευση.

Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας με δική της επιμέλεια αποστέλλει υπηρεσιακώς τα ως άνω στοιχεία στη Διεύθυνση Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας.

II. Απαιτούμενες ενέργειες των Γραμματειών των Τμημάτων προς τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας

Σύμφωνα με τις διατάξεις των **παρ. 3 και 4 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017** ορίστηκε ότι: «3. Προϋπόθεση για την αμοιβή μέλους Δ.Ε.Π. για τη συμμετοχή του σε Π.Μ.Σ. με τη μορφή μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου αποτελεί η διδασκαλία χωρίς αμοιβή, επιπλέον των νομίμων υποχρεώσεών του, ενός μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου, αντίστοιχα, σε τουλάχιστον ένα Π.Μ.Σ. του Τμήματός του ή άλλου Τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., εφόσον στο Τμήμα του δεν λειτουργεί Π.Μ.Σ.. Η αμειβόμενη και η χωρίς αμοιβή διδασκαλία είναι ίσης διάρκειας και παρέχονται μέσα στο ίδιο ή άλλο ακαδημαϊκό εξάμηνο, σε κάθε, όμως, περίπτωση μέσα στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος. Οι παραπάνω προϋποθέσεις δεν ισχύουν για όσα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν νόμιμες υποχρεώσεις δέκα (10) τουλάχιστον ωρών εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης. 4. Η αμοιβή των μελών Δ.Ε.Π. για την με οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή τους σε ένα ή περισσότερα Π.Μ.Σ. δεν υπερβαίνει ανά μήνα το τριάντα τοις εκατό (30%) των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τους, όπως αυτές έχουν καθοριστεί στην παρ. 10 του άρθρου 153 του ν. 4472/2017.»

Για την ορθή εφαρμογή της ως άνω διάταξης είναι απαραίτητη η συνεχής και αδιάλειπτη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Ιδρύματός μας και συγκεκριμένα των Γραμματειών των Τμημάτων του Ιδρύματός και της Διεύθυνσης Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας.

Για το λόγο αυτό, η Γραμματεία κάθε Τμήματος οφείλει κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους να χορηγεί προς τη Διεύθυνση Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ βεβαιώσεις, οι οποίες θα υπογράφονται από τον Πρόεδρο του κάθε Τμήματος και οι οποίες θα φέρουν τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Βεβαίωση στην οποία θα αναφέρονται συγκεντρωτικά όλα τα Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που κάνουν τουλάχιστον δέκα ώρες διδασκαλίας σε προπτυχιακό επίπεδο.
2. Βεβαίωση στην οποία θα αναφέρονται συγκεντρωτικά όλα τα Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει αμειβόμενη διδασκαλία μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου στο πλαίσιο ενός ΠΜΣ ή Δ.Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή άλλου Τμήματος του Ιδρύματος ή άλλου Α.Ε.Ι.. Συγκεκριμένα στην εν λόγω βεβαίωση θα πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρονται τα εξής στοιχεία:
 - α) το ονοματεπώνυμο του μέλους ΔΕΠ,
 - β) τα ΠΜΣ ή Δ.Π.Μ.Σ. στα οποία θα παρασχεθεί η διδασκαλία,
 - γ) το σύνολο του διδακτικού έργου που έχει αναλάβει (μάθημα, σεμινάριο, εργαστήριο) ανά Π.Μ.Σ. ή Δ.Π.Μ.Σ.,
 - δ) το σύνολο των διδακτικών ωρών ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο και
 - ε) εάν η συμμετοχή του σε κάθε ένα από αυτά είναι αμειβόμενη ή μη.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κάποιο Μέλος ΔΕΠ έχει αναλάβει διδασκαλία σε Π.Μ.Σ. επ' αμοιβή χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις αμοιβής αυτού, ο Πρόεδρος της Συνέλευσης ενημερώνει το Μέλος ΔΕΠ να επιλέξει τη διδασκαλία μαθήματος ή σεμιναρίου ή εργαστηρίου που θα πραγματοποιήσει χωρίς αμοιβή ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 36 παρ. 3 και 4 του ν. 4485/2017. Η επιλογή πραγματοποιείται με υπεύθυνη δήλωση του μέλους ΔΕΠ προς τον Πρόεδρο του Τμήματος, ο οποίος εν συνεχεία ενημερώνει το ανά περίπτωση αρμόδιο όργανο της ανάθεσης διδασκαλίας για την εν λόγω αλλαγή.

Εάν τροποποιηθούν τα στοιχεία που έχουν ήδη αποσταλεί ή υπάρξουν νέες αναθέσεις διδασκαλίας προς τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, ο Πρόεδρος του Τμήματος με δική του επιμέλεια ενημερώνει άμεσα τη Διεύθυνση Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας για τις τυχόν αλλαγές ή τις νέες αναθέσεις. Για την ορθή εφαρμογή της ως άνω διάταξης, η συνεργασία μεταξύ των Τμημάτων και του ΕΛΚΕ κρίνεται απολύτως αναγκαία, καθώς μόνο με αυτό τον τρόπο μπορεί να εξασφαλιστεί η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας.

III. Ενέργειες των Διευθυντών των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, ως Επιστημονικών Υπευθύνων, προς τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας

A. Αποδοχή διαχείρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο Διευθυντής κάθε Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, το οποίο έχει οιασδήποτε μορφής πόρους ή χρηματοδότηση, τη διαχείριση των οποίων θα αναλάβει ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, οφείλει μετά την έκδοση της απόφασης ίδρυσης του προγράμματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να καταθέσει προς τον ΕΛΚΕ τα ακόλουθα έντυπα - έγγραφα:

1. Έντυπο αποδοχής διαχείρισης έργου, το οποίο βρίσκεται διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ (http://www.elke.uoa.gr/docs_elke.aspx).
2. Απόφαση της Συνέλευσης ή της ΕΔΕ για τον ορισμό του Διευθυντή του ΠΜΣ και του αναπληρωτή αυτού.

B. Υποβολή του Προϋπολογισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Με την υποβολή του εντύπου αποδοχής διαχείρισης του ΠΜΣ, απαιτείται να συνυποβληθούν τα ακόλουθα έντυπα - έγγραφα για την έγκριση του προϋπολογισμού του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών:

1. Έντυπο του ετήσιου προϋπολογισμού έργου ή προγράμματος του ΕΛΚΕ, το οποίο βρίσκεται διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ (http://www.elke.uoa.gr/docs_elke.aspx).
2. Απόφαση της Συνέλευσης ή της Ε.Δ.Ε. με την οποία να εγκρίνεται ο προϋπολογισμός που κατατίθεται προς τον ΕΛΚΕ.

Σημειώνεται ότι για την ορθή κατάρτιση του προϋπολογισμού του ΠΜΣ ή του Δ.Π.Μ.Σ που κατατίθεται προς τον ΕΛΚΕ, η Συνέλευση ή η Ε.Δ.Ε. λαμβάνει υπόψη της τη διάταξη της παρ. 37 παρ. 3 και 4 του ν. 4485/2017, σύμφωνα με την οποία ορίστηκε ότι:

«4. Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται ως εξής: α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους. β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος,».

Εφόσον οι ως άνω διαδικασίες για την αποδοχή διαχείρισης έργου και την έγκριση του Προϋπολογισμού έχουν διενεργηθεί ορθά, το Ειδικό Επταμελές Όργανο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ εκδίδει σχετικές αποφάσεις ως προς : α) την αποδοχή διαχείρισης του Π.Μ.Σ. και β) την έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού του προγράμματος και την ένταξή του στον ετήσιο προϋπολογισμό του ΕΛΚΕ.

Σημειώνεται ότι μετά την ολοκλήρωση της εγγραφής των φοιτητών και της εξέτασης των αιτήσεων για την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης έως του ποσοστού του 30% των φοιτητών, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος

του Π.Μ.Σ. οφείλει να επανελέγξει τον προϋπολογισμό που έχει καταθέσει προς τον ΕΛΚΕ, προκειμένου αυτός να ανταποκρίνεται στα τέλη φοίτησης που αναμένεται να εισπραχθούν. Εφόσον διαπιστωθεί ότι ο προϋπολογισμός που έχει κατατεθεί, διαφοροποιείται ως προς τα αναμενόμενα έσοδα, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος οφείλει με δική του επιμέλεια και χωρίς περαιτέρω ενημέρωση να καταθέσει προς τον ΕΛΚΕ τροποποιημένο προϋπολογισμό, ο οποίος θα βασίζεται στα αναμενόμενα έσοδα του προγράμματος. Κάθε αίτημα τροποποίησης προϋπολογισμού προς τον ΕΛΚΕ θα συνοδεύεται απαραίτητα από σχετική απόφαση της Συνέλευσης ή της ΕΔΕ, η οποία θα έχει εγκρίνει τον προς κατάθεση προϋπολογισμό.

Ο ΕΛΚΕ ελέγχει αυτεπαγγέλτως την ορθότητα της κατάρτισης του προϋπολογισμού κάθε προγράμματος, αλλά και τη συνάφεια αυτού, σύμφωνα με τις βεβαιώσεις εγγραφής των φοιτητών ανά ΠΜΣ που αποστέλλονται από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας και τον πενταετή προϋπολογισμό του προγράμματος, όπως αυτός έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Γ. Αιτήματα απασχόλησης διδακτικού προσωπικού

Μετά την έγκριση α) της αποδοχής διαχείρισης του Π.Μ.Σ. και β) του ετήσιου προϋπολογισμού, και σε περίπτωση που το τακτικό και έκτακτο διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ. αμείβεται, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος οφείλει να καταθέσει πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου αίτημα απασχόλησης του εν λόγω προσωπικού, συνοδευόμενο από αίτημα ανάληψης υποχρέωσης εις βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει να κατατεθούν τα ακόλουθα έντυπα και δικαιολογητικά:

1. Αίτημα για την απασχόληση όλων των διδασκόντων, οι οποίοι αμείβονται.
2. Αίτημα ανάληψης υποχρέωσης για τη δέσμευση του ποσού της αμοιβής αυτών.
3. Απόφαση της Συνέλευσης ή της Ε.Δ.Ε. για την ανάθεση του διδακτικού έργου, (η απόφαση θα πρέπει να φέρει υποχρεωτικά όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο Κεφ. Ι, υποκεφάλαιο Β΄, παρ. 3 της παρούσας εγκυκλίου).
4. Αντίγραφο πρόσφατης μισθοδοσίας των Μελών ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ, ή ΕΔΙΠ του Ιδρύματος ή άλλων Α.Ε.Ι. προκειμένου να ελεγχθεί το ανώτατο όριο της αμοιβής που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 36 του ν. 4485/2017 είναι η Διεύθυνση Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ να έχει λάβει τις βεβαιώσεις από τους Προέδρους των Τμημάτων, προκειμένου να εξακριβώσει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις αμοιβής των διδασκόντων (Βλ. Κεφ. ΙΙ της παρούσας εγκυκλίου). Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αμοιβής ενός Μέλους ΔΕΠ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ο ΕΛΚΕ ενημερώνει τον Πρόεδρο του Τμήματος και το Μέλος ΔΕΠ προκειμένου ο τελευταίος να επιλέξει τη διδασκαλία του μαθήματος ή σεμιναρίου ή εργαστηρίου που θα πραγματοποιήσει χωρίς αμοιβή, ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου 36 του ν. 4485/2017. Η διαδικασία που ακολουθείται περιγράφεται στο Κεφάλαιο ΙΙ της παρούσας, με την ολοκλήρωση της οποίας ο Πρόεδρος του Τμήματος ενημερώνει τον ΕΛΚΕ.

Μετά την ολοκλήρωση της έγκρισης της απασχόλησης του διδακτικού προσωπικού και της δέσμευσης της αντίστοιχης πίστωσης των αμοιβών αυτών από τα αρμόδια όργανα του ΕΛΚΕ, κατατίθενται οι συμβάσεις του διδακτικού προσωπικού. Η οριζόμενη διάρκεια των συμβάσεων του διδακτικού προσωπικού θα πρέπει να συνάδει με το αντικείμενο και το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της διδασκαλίας του μαθήματος ή σεμιναρίου ή εργαστηρίου που ανατίθεται ανά περίπτωση.

Δ. Διαδικασία έγκρισης δαπανών στο πλαίσιο ενός Π.Μ.Σ.

Για την ορθή υλοποίηση και για την ενιαία εφαρμογή των διατάξεων του νόμου σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών ετέθη σε όλους τους Κανονισμούς Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματός μας, ότι η Συντονιστική Επιτροπή μετά από εξουσιοδότηση της Συνέλευσης του Τμήματος και αντίστοιχα η Ε.Δ.Ε. για τα ΔΠΜΣ θα αποφασίζει ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και θα πιστοποιεί τη σχέση των εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.

Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, η Συντονιστική Επιτροπή ή η Ε.Δ.Ε. με σχετική απόφασή της θα εγκρίνει μια δαπάνη ή ένα σύνολο δαπανών και θα αιτιολογεί τη σκοπιμότητα εκτέλεσης αυτών σύμφωνα με τις εκάστοτε εκπαιδευτικές ανάγκες του προγράμματος.

Ειδικότερα, για τις δαπάνες που αφορούν σε μετακινήσεις, η Συντονιστική Επιτροπή ή η Ε.Δ.Ε. οφείλει να εκδίδει ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένη απόφασή της για την έγκριση μιας μετακίνησης ενός φυσικού προσώπου. Η απόφαση θα πρέπει να αναφέρει ότι τόσο το φυσικό πρόσωπο, του οποίου η μετακίνηση εγκρίνεται, όσο και ο σκοπός της μετακίνησης, συνδέεται με το πρόγραμμα και εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες αυτού. Οι δαπάνες μετακίνησης (έξοδα κίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης) διέπονται από τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' του ν. 4336/2015.

IV. Ισχύς των διατάξεων του Ν. 4485/2017 για όλα τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 63204/Ζ1/29-9-2017 και 168247/Ζ1/09-10-2018 εγκυκλίου του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αποσαφηνίστηκε ότι οι διατάξεις του Ν. 4485/2017 ισχύουν στο σύνολό τους τόσο για τα νεοϊδρυθέντα ή επανιδρυθέντα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, όσο και για αυτά που ιδρύθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Συγκεκριμένα, οι διατάξεις που αφορούν σε θέματα λειτουργίας ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (π.χ. κατανομή πόρων κατά 70%-30%, προϋποθέσεις αμοιβής μελών ΔΕΠ και όριο αμοιβής αυτών) από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 εφαρμόζονται τόσο για τα παλιά, όσο και για τα νεοϊδρυθέντα ή επανιδρυθέντα Π.Μ.Σ..

Εξαίρεση από την ως άνω περίπτωση αποτελούν οι διατάξεις που αφορούν στη φοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017. Συγκεκριμένα τα εν λόγω ζητήματα αφορούν στο πρόγραμμα σπουδών, τις πιστωτικές μονάδες, το ύψος των τελών φοίτησης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φοιτητών, τη διαδικασία ορισμού Ε.Δ.Ε., Διευθυντή και Συντονιστικής Επιτροπής, όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν πριν την ψήφιση του Ν. 4485/2017.

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Μελέτιος – Αθανάσιος Δημόπουλος